

סם בן שטרית-40 שנה של פעילות ציבורית

ד"ר כוכבי אזרן

בעקבות זכייתו של סם בן שטרית בתואר אות "ירושלים שלי", אשר הוענק לו כהוקרה על 40 שנות פעילות ציבורית פורייה, החלטנו להעלות מעל דפים אלו קווים לדמותו ופועלו בשנים אלו.

מאת : ד"ר כוכבי אזרן-חבר הנהלת הפדרציה העולמית

סם בן-שטרית, נוהג לשאת דברים והרצאות בעל פה. הוא כותב מאמרים רעיוניים בעיתונות הגדולה. מאמרו המפורסם "מצוקה הכצעקתה"? ("מעריב" מ-27.11.79) יצר הדים חיוביים בציבוריות בישראל בשל משנתו החברתית:

- המדגישה את האורות והחיוב שבחינו ושבעברנו, כי הם רבים ומאפילים את השלילה.
- הפניית התביעה כלפי עצמנו, בטרם אנו מפנים אצבע מאשימה כלפי זולתנו וכלפי הממסד. לגירסתו, כל אדם זכאי לסיוע, אך בתנאי יסודי ובלעדי, שהנזקק מסייע גם הוא לעצמו ונוטל חלק בשיקומו.
- כפר בקיום אפליה עדתית מכוונת או מוסוות במדינת ישראל. לדבריו, אף אם אפליה זו קיימת, מן החכמה והתבונה להתעלם ממנה, כדי שלא להחליש מוטיבציה בקרב אלה שהמוטיבציה ממילא חלשה אצלם, מלהתמודד ולהתקדם.
- תבע מיוצאי צפון-אפריקה להקצות את מירב משאביהם בעיצוב דרכם ועתידם של ילדיהם, למען יהיו מסוגלים להתמודד בחברה הישגית ותחרותית כשלנו.

בעקבות מאמר זה, פנו אליו כארבעים אנשי רוח מיהודי צפון אפריקה, כדי לייסד ולהקים את "תנועת ביחד". תנועה, שבראשה עמד בשנים 1979-1993.

הנשיא החמישי של מדינת ישראל, יצחק נבון, אמר ב-1982: הודות לפועלו של סם בן-שטרית ולחגיגות המימונה שהוא עומד בראשן, יהדות מרוקו זקפה גו וקומה. הציבור הרחב למד להכיר יהדות זו ולהוקירה- כמי שהוציאה מקרבה גדולי תורה, משוררים, פוסקי הלכה וכקהילה מכניסת אורחים.

סם בן-שטרית מקרב לבבות בין יריבים פוליטיים (חגיגות המימונה תשמ"ח 1988)

סם בן שטרית - כרטיס ביקור

מאת : ד"ר כוכבי אזרן

עלה ממרוקו ב-1963. נשוי לאנט לבית זאוי. אבא למיכל ברדנשטיין (משפטנית), מאיר (M.A) ומירב יוצאת צבא.

מקום מגורים: ירושלים

השכלה: מורה לתלמוד ולעברית. בוגר החוג לחינוך-האוניברסיטה העברית בירושלים.

צבא: סרן (מיל.) מפקד פלוגה.

תנועות, יוזמות ומפעלים היסטוריים שסם בן-שטרית יזם או עמד בראשם:

1980

אמנה ו"ספר הזהב" לאחדות עם ישראל

יזם וניסח את "האמנה לאחדות עם ישראל", עליה חתמו ראשי מדינת ישראל, הרבנים הראשיים, נציגי תפוצות הגולה והמוני בית ישראל. יזם את "ספר הזהב לאחדות עם ישראל" שעניינו מאבק בהתבוללות בתפוצות.

1979

הוועד הציבורי לחגיגות המימונה בישראל

מייסד ויו"ר הוועד. תוך כעשור שנים בלבד, הוא הפך את חג המימונה, מחג עדתי לחג כלל לאומי. פרופ' חיים גבריהו ז"ל אמר: אין לדבר זה תקדים בהיסטוריה של עם ישראל. חג הפורים וחג החנוכה, הונהגו כחגים לאומיים לאחר 150 שנה של יוכוחים נוקבים בעם היהודי לגבי חג פורים ו-200 שנה לגבי חג החנוכה.

1992-1983

יזום או סיוע בהפקת סרטים

יזם או סייע בהפקתם של 42 סרטים, חלקם בשיתוף רשתות הטלוויזיה, הדנים ביהדות מרוקו, ותרמו להאדרת דמותה, ערכיה ותרבותה.

1992-1980

המועצה הציבורית להנצחת מעפילי "אגוז"

מייסד ויו"ר הוועד. כשליחם של המשפחות השכולות ושל ראשי ממשלות ישראל: יצחק רבין ז"ל, שמעון פרס ויצחק שמיר יבדל"א, אצל מלך מרוקו חסן ה-II בעשרות שליחויות. סם בן-שטרית פעל במשך 10 שנים, עד שהצליח להעלות את עצמותיהם של 22 הגופות של מעפילי "אגוז" ממרוקו לקבורה ממלכתית בהר-הרצל בירושלים ב-14.12.1992. (הסיפור המלא בעמודים 13-16 בחוברת זז)

1999

הועד הציבורי להנצחת המלך חסן II

מייסד ויו"ר הועד. בעצה אחת עם ידידו נשיא המדינה כיום-שמעון פרס, הונצח שמו של המלך חסן II, כאות הוקרה על יחסו הטוב והמטיב ליהודים ועל כך שהתיר העלאת עצמות מעפילי "אגוז".

הופקו חוברות לזכרו ו"ספר הזכרון למלך חסן II" שרבים נרשמו בו וקיבלו תעודת הוקרה. דואר ישראל הפיק בול לזכרו. הסרט "הוקרה למלך חסן II" גרם להתרגשות רבה בקרב משפחת המלוכה ובאוכלוסייה במרוקו.

1992

הקמת בית כנסת ראשון לאנוסים

זים וייסד עם הנדבן שלמה אזולאי ממרוקו את הקמת בית הכנסת "בית אליהו" בבלמונטה (פורטוגל). זהו ביה"כ הראשון ליהודים האנוסים לאחר 500 שנה לאינקוויזיציה.

2001

"ספר הזהב ליהדות מרוקו"

זים את "ספר הזהב ליהדות מרוקו" כספר הרשמה והזדהות. נרשמו בו: ראשי מדינה, ראשי מדינות ידועות, נבחרים-עם, ראשי וחברי קהילות בתפוצות ונדבכי הלב בעם ישראל. רבים הנציחו ומנציחים ב"ספר הזהב" את יקריהם שהלכו לעולמם.

2001

"הפדרציה העולמית של יהדות מרוקו"

מייסד ויו"ר הפדרציה העולמית משנת 2001, שבמסגרתה מאוגדים 33 ארגונים ותנועות, ולה 101 סניפים ברחבי מדינת ישראל ובתפוצות הגולה: מרוקו, אירופה, צפון אמריקה ודרום אמריקה.

2002

דמויות מופת בעם היהודי

יזם את הענקת "דמויות מופת בעם היהודי". הכתרו: ב-2002: ראש הממשלה- אריאל שרון, ב-2003: הרב הראשי לישראל- ישראל מאיר לאו, ב-2004: נשיא המדינה כיום- שמעון פרס, ב-2005: שרת החינוך, התרבות והספורט- לימור לבנת, ב-2007: דירקטוריון של בנק הפועלים, ב-2008: נשיא הקונסיטואר בצרפת- ד"ר פייר בונשארד, ב-2009: יו"ר קבוצת IDB- נחמיה דנקר, ב-2010 האחים נקש וב-2011 לאון ומשה אדרי.

2001

"מדליון המעברה" ותעודת הצדעה

יזם את "מדליון המעברה" ותעודת הצדעה ליוצאי המעברות. מפעל היסטורי זה, הינו בחסות ראש הממשלה לשעבר- אריאל שרון, ועניינו: הוקרה לסבלם של יוצאי המעברות.

2004

"קרן מלגות" למעוטי הכנסה

יזם את הקמת "קרן מלגות" לסטודנטים מעוטי- הכנסה, מכלל קהילות ישראל, ללא הבדל ארץ מוצא הוריהם. בשנים 2004-2010 חולקו במסגרת זו 11,299,062 ש"ח ל-2,386 סטודנטים. רבים מהם סיימו בהצלחה את לימודיהם כמשפטנים, מתכנים, סוציולוגים, כלכלנים, אנשי הוראה ועוד...

2003

"יום הצדעה" ליהדות מרוקו

יזם: "יום הצדעה ליהדות מרוקו", ו"פסטיבל יהדות מרוקו", המתקיימים כל שנה בעיר בישראל.

